

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 961/2006 cu privire la aprobarea Regulamentului rețelei naționale de observare și control de laborator asupra contaminării (poluării) mediului înconjurător cu substanțe radioactive, otrăvitoare, puternic toxice și agenți biologici (**număr unic 426/MAI/2025**)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 961/2006 *privire la aprobarea Regulamentului rețelei naționale de observare și control de laborator asupra contaminării (poluării) mediului înconjurător cu substanțe radioactive, otrăvitoare, puternic toxice și agenți biologici*, a fost elaborat de către grupul de lucru interinstituțional constituit din reprezentanții: Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne, Agenției Naționale pentru Sănătate Publică din cadrul Ministerului Sănătății, Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, Agenției de Mediu și Serviciului Hidrometeorologic de Stat din cadrul Ministerului Mediului, precum și Serviciului Vamal din cadrul Ministerului Finanțelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile art. 22 alin. (11) din Legea nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă și pct. 4 din Regulamentul rețelei naționale de observare și control de laborator asupra contaminării (poluării) mediului înconjurător cu substanțe radioactive, otrăvitoare, puternic toxice și agenți biologici, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 961/2006, Guvernul, o dată la doi ani, urmează să revizuiască numărul instituțiilor și laboratoarelor, enumerate în anexa nr. 2 din Regulamentul menționat.

Proiectul actului normativ privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 961/2006 a fost elaborat în temeiul acțiunii 1.1.3. „Modificarea cadrului normativ referitor la domeniul rețelei naționale de observare și control de laborator asupra contaminării (poluării) mediului înconjurător cu substanțe radioactive, otrăvitoare, puternic toxice și agenți biologici” a obiectivului specific 1.1. „Perfecționarea legislației în domeniul situațiilor de urgență și excepționale”, din Planul de acțiuni privind implementarea Programului de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2022-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 846/2022, precum și acțiunii 171 din Planul național de reglementări pentru anul 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 841/2024.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Ținând cont de reorganizările autorităților publice centrale și altor autorități administrative, care au avut loc în ultima perioadă, unele laboratoare,

stații/posturi ale rețelei naționale de observare și control de laborator (în continuare – R.N.O.C.L.) au trecut din gestiunea unei autorități în gestiunea alteia, iar altele dintre acestea au fost redenumite sau și-au sistat activitatea.

Reieșind din prevederile pct. 9 din Hotărârea Guvernului nr. 961/2006, care stabilește că, *coordonarea și controlul întregii activități a R.N.O.C.L., elaborarea propunerilor pentru optimizarea acțiunilor acesteia în situații excepționale se pun în sarcina Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale* (actualmente, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență), a fost creat grupul de lucru interinstitucional, în vederea actualizării listei laboratoarelor existente la moment, care pot fi incluse în Rețeaua națională de observare și control de laborator.

În acest sens, au fost revizuite și actualizate atribuțiile autorităților participante în cadrul organizării observării și controlului de laborator, cât și ajustată lista instituțiilor și laboratoarelor R.N.O.C.L.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul se completează cu unele noțiuni utilizate în domeniu, asigurând explicarea acestora în vederea înțelegerii corecte și sporirii capacității de aplicabilitate.

Actualizarea listei actelor normative prevăzute în pct. 2 al anexei nr. 1, va concretiza cadrul normativ cu referință la activitatea R.N.O.C.L.

Ca rezultat al reorganizărilor autorităților publice centrale și altor autorități administrative din ultima perioadă, o parte din laboratoarele R.N.O.C.L. au trecut din gestiunea unei autorități în gestiunea alteia, o parte dintre acestea au fost redenumite, iar altele și-au sistat activitatea.

Astfel, în proiect sunt ajustate și descrise activitățile desfășurate pe domeniile de competență de către instituțiile și laboratoarele din cadrul rețelei naționale.

Totodată, pct. 6 lit. (d) se completează cu „Echipele de intervenție CBRN ale IGSU”, care se formează, în caz de necesitate, din efectivul instruit în domeniul CBRN al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență.

Suplimentar, se propune completarea pct. 6 cu lit. f) cu Laboratorul Vamal care este instituit în cadrul Serviciului Vamal al Ministerului Finanțelor.

În contextul includerii Laboratorului Vamal în R.N.O.C.L. se impune intervenția la pct. 13, în vederea asigurării pregătirii și perfecționării specialiștilor rețelei naționale.

Respectiv, instruirea specialiștilor Laboratorului Vamal va fi asigurată în cadrul Centrului de instruire al Serviciului Vamal.

Completarea pct. 6 cu lit. g), va permite antrenarea altor laboratoare de obiect din gestiunea persoanelor juridice să intervină în situații de urgență sau excepționale în domeniul chimic, biologic, radiologic sau nuclear (în continuare – CBRN), în bază de contract, aspect ce va spori semnificativ capacitățile statului la reacționarea în situații de urgență/excepționale.

În modificările propuse pentru anexa nr. 2, este actualizată lista instituțiilor/laboratoarelor incluse în rețeaua națională de observare și control

de laborator asupra contaminării (poluării) mediului înconjurător cu substanțe radioactive, otrăvitoare, puternic toxice și agenți biologici, fapt ce reprezintă capacitatea reală a statului, în vederea asigurării securității în domeniul CBRN.

Urmare adoptării Hotărârii Guvernului nr. 943/2022 cu privire la reorganizarea Institutului Național de Metrologie, potrivit căreia Instituția Publică Institutul Național de Metrologie (persoană juridică absorbantă) se reorganizează prin fuziune (absorbție) cu Întreprinderea de Stat Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare (persoană juridică absorbită), pozițiile 30 și 31 din anexa nr. 2 au fost ajustate potrivit propunerilor înaintate de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în calitatea sa de fondator.

Ca rezultat al actualizării listei laboratoarelor, la compartimentul „Ministerul Sănătății” se completează cu poziția 5¹ „Laboratoarele mobile de detecție a riscurilor CBRN”.

De asemenea, compartimentul „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare” se exclude, deoarece „Instituția Publică, Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor ” se regăsește în componența Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

Potrivit propunerilor înaintate de către reprezentanții Ministerului Mediului în cadrul ședințelor interministeriale, compartimentul „Ministerul Mediului” a fost expus în redacția propusă.

Totodată, precizăm că lista Laboratoarelor de obiect este menținută în redacția actuală a anexei nr. 2, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 961/2006, cu excepția S.A. „Bucuria” și S.A. „JLC”, care au fost excluse urmare solicitărilor înaintate prin demersurile nr. 46 din 07.05.2025 și nr. 01-08/117 din 07.05.2025.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Luând în considerare că, în conformitate cu pct. 4 al Regulamentului rețelei naționale de observare și control de laborator asupra contaminării (poluării) mediului înconjurător cu substanțe radioactive, otrăvitoare, puternic toxice și agenți biologici, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 961/2006, este prevăzută revizuirea numărului instituțiilor și laboratoarelor R.N.O.C.L. la fiecare doi ani, alte opțiuni alternative nu au fost identificate și analizate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Modificările propuse vor avea impact pozitiv pe termen lung, sporind gradul de protecție a populației și mediului înconjurător în caz de pericol sau producere a situațiilor de urgență sau excepționale în domeniul chimic, biologic, radiologic sau nuclear și sporirea capacităților de reacție sub aspect de prevenire și intervenție în situații de urgență/excepționale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prevederilor prezentului proiect nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat
Implicarea altor laboratoare de obiect în cazul unei situații de urgență/excepționale în domeniul CBRN, în bază de contract va spori eficiența R.N.O.C.L., precum și va permite diversificarea serviciilor prestate a acestora.
4.4. Impactul social
Grad sporit de protecție a populației în cazul producerii situațiilor de urgență/excepționale în domeniul CBRN. Rețeaua Națională de Observare și Control de Laborator este vitală în situații excepționale (ex. accidente chimice, nucleare, epidemii) asigurând capacitatea de a reacționa rapid, de a evalua amploarea contaminării și de a ghida acțiunile de urgență, minimizând astfel impactul negativ asupra populației. Existența unei rețele funcționale de monitorizare și control contribuie la creșterea încrederii populației în capacitatea statului de a proteja sănătatea și siguranța acestora. Acest fapt asigură o populație mai sănătoasă și o povară mai mică asupra sistemului de sănătate.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Prevederile proiectului nu generează impact asupra datelor cu caracter personal.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul nu conține prevederi care ar avea impact asupra echității și egalității de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Sporirea gradului de protecție a mediului înconjurător în caz de pericol sau producere a situațiilor de urgență/excepționale în domeniul CBRN. Modificările propuse vor contribui la identificarea surselor de contaminare a poluării mediului și la luarea măsurilor corective, protejând ecosistemele și resursele naturale. Totodată, prin monitorizarea constantă a calității apei potabile, solului, produselor alimentare și a mediului înconjurător se va asigura prevenirea bolilor cauzate de contaminarea cu substanțe periculoase. Acest aspect este important pentru dezvoltarea durabilă și întru asigurarea unui mediu sănătos generațiilor viitoare.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul nu are drept scop transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul actului normativ a fost plasat pe site-ul web oficial al Ministerului Afacerilor Interne în directoriul Transparența/Consultări publice/Inițierea elaborării actelor normative la adresa: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14376 Proiectul a fost avizat de către: 1. Cancelaria de Stat (aviz nr. 30-69-6419 din 12.06.2025); 2. Ministerul Finanțelor (aviz nr. 07/4-03/236/891 din 17.06.2025); 3. Ministerul Sănătății (aviz nr. 09/1874 din 17.06.2025); 4. Ministerul Mediului (aviz nr.13-05/1720 din 17.06.2025); 5. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (aviz nr. 16/1-1713 din 12.06.2025); 6. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (aviz nr. 2025PHG-1722); 7. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (aviz nr. 15-3289 din 12.06.2025); 8. Agenția Proprietății Publice (aviz nr. 05-04-4538 din 12.06.2025); 9. Serviciul Hidrometeorologic de Stat (nr. 02/654 din 12.06.2025); 10. Congresul Autorităților Locale din Moldova (nr. 171 din 06.06.2025); 11. Comitetul executiv al Găgăuziei (aviz nr. 245 din 11.06.2025). Toate autoritățile implicate la etapa de avizare au înaintat obiecții și propuneri care sunt reflectate în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.
7. Concluziile expertizelor
În conformitate cu art. 34 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost supus expertizei juridice și anticorupție. Prin Raportul de expertiză anticorupție (nr. EHG25/10705 din 03.07.2025) s-a constatat că, proiectul promovează interesul public privind consolidarea și eficientizarea capacității naționale de răspuns la situații de urgență și excepționale care implică contaminări chimice, biologice, radiologice și nucleare. Urmare expertizei juridice (nr. 04/1-6622 din 08.07.2025) nu au fost formulate obiecții de ordin conceptual. Totuși, au fost înaintate unele obiecții de ordin tehnic, care au fost acceptate, iar proiectul modificat conform acestora.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Aprobarea proiectului nu atrage după sine necesitatea modificării sau abrogării actelor normative în sensul aducerii acestora în concordanță cu reglementările acestuia.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea proiectului va fi asigurată de autoritățile/instituțiile care fac parte din R.N.O.C.L., după cum urmează: Ministerul Afacerilor Interne (*Inspectoratul General pentru Situații Excepționale*); Ministerul Finanțelor (*Serviciul Vamal*); Ministerul Sănătății (*Agenția Națională pentru Sănătate Publică*); Ministerul Mediului (*Agenția de Mediu, Serviciul Hidrometeorologic de Stat, Inspectoratul pentru Protecția Mediului*); Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (*Institutul Național de Metrologie*); Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Ministru

Daniella MISAIL-NICHITIN